Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2024/588

19.2.2024

# UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2024/588 VAN DE COMMISSIE

**van 6 februari 2024**

**inzake het verzoek tot registratie van het Europees burgerinitiatief "European Cannabis Initiative" op grond van Verordening (EU) 2019/788 van het Europees Parlement en de Raad**

**(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2019/788 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende het Europees burgerinitiatief ([1]), en met name artikel 6, leden 2 en 3,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 12 januari 2024 is bij de Commissie een verzoek tot registratie van het Europees burgerinitiatief "European Cannabis Initiative" ingediend.

(2) Dit verzoek volgt op het verzoek tot registratie van een Europees burgerinitiatief met dezelfde naam dat op 6 november 2023 bij de Commissie werd ingediend.

(3) Bij brief van 6 december 2023 (C(2023) 8548 final) heeft de Commissie de groep organisatoren uit hoofde van artikel 6, lid 4, van Verordening (EU) 2019/788 ervan in kennis gesteld dat er met betrekking tot het op 6 november 2023 ingediende registratieverzoek is voldaan aan de registratievereisten van artikel 6, lid 3, eerste alinea, punten a), d) en e), van die verordening en dat artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt b), van die verordening niet van toepassing was. De Commissie heeft echter ook uitgelegd dat het initiatief niet voldeed aan de vereiste van artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt c), van Verordening (EU) 2019/788, wat betreft de eerste en de tweede van de vier doelstellingen. De eerste doelstelling is een verzoek aan de Commissie om "de lidstaten te vragen een cannabisbeleid te bevorderen waarbij de mensenrechten centraal staan en er geen strafrechtelijke en bestuursrechtelijke sancties kunnen worden opgelegd aan volwassenen die de plant en derivaten daarvan voor persoonlijke doeleinden gebruiken, bezitten of telen". Hoewel artikel 83 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) een rechtsgrondslag biedt voor de vaststelling van minimumvoorschriften betreffende de bepaling van strafbare feiten en sancties in verband met vormen van bijzonder zware criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie (met inbegrip van illegale drugshandel), gaat het van strafbaarstelling uitsluiten van bepaalde handelingen verder dan de vaststelling van minimumvoorschriften. De Verdragen voorzien evenmin in een passende rechtsgrondslag voor de uitsluiting van bestuursrechtelijke sancties voor dergelijke handelingen. Evenzo valt de tweede doelstelling, waarbij de Commissie wordt verzocht "zich niet te mengen in de keuzes van de lidstaten om als reactie op hun nationale situatie regelgeving vast te stellen voor een legaal aanbod van cannabis voor gebruik door volwassenen", duidelijk buiten de bevoegdheden van de Commissie om wetgeving voor te stellen, aangezien die doelstelling niet zou bijdragen tot de instelling en de werking van de interne markt, zoals vereist op grond van artikel 114 VWEU. Wat de derde en de vierde doelstelling betreft, concludeerde de Commissie dat deze niet duidelijk buiten het kader vallen van haar bevoegdheden om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling ter uitvoering van de Verdragen.

(4) Daarom heeft de Commissie de organisatoren overeenkomstig artikel 6, lid 4, eerste alinea, van Verordening (EU) 2019/788 ervan in kennis gesteld dat zij het initiatief konden wijzigen om rekening te houden met de beoordeling van de Commissie, of het oorspronkelijke initiatief konden handhaven of intrekken overeenkomstig artikel 6, lid 4, tweede alinea, van Verordening (EU) 2019/788.

(5) Op 12 januari 2024 heeft de groep organisatoren een gewijzigd initiatief ingediend.

(6) De organisatoren formuleren in het gewijzigde initiatief drie doelstellingen. Ten eerste verzoeken de organisatoren de Commissie om "een trans-Europese burgervergadering bijeen te roepen over cannabisbeleid in een breder perspectief, waarbij wordt gesproken over een gemeenschappelijk sanctiesysteem in de hele EU, de samenhang van het beleid van de lidstaten en de mogelijkheid voor EU-burgers om met elkaar en de instellingen over dit gevoelige onderwerp te discussiëren". Ten tweede vragen de organisatoren de Commissie "de toegang tot medicinale cannabis

([1]) PB L 130 van 17.5.2019, blz. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

te bevorderen op basis van wetenschappelijk bewijs en de ervaringen van patiënten, en patiënten toe te staan cannabis en alle derivaten daarvan die voor therapeutisch gebruik zijn voorgeschreven, te vervoeren in de hele EU, zodat het recht op gezondheid volledig kan worden uitgeoefend". Ten derde verzoeken de organisatoren de Commissie "de nodige middelen toe te wijzen voor onderzoek naar therapeutische toepassingen van cannabis — onder meer in de kruiden- en traditionele geneeskunde — en deze internationaal te delen".

(7) De tweede en de derde doelstelling zijn gelijk aan de derde en vierde doelstelling van het initiatief dat op 6 november 2023 werd ingediend.

(8) Een bijlage bij het gewijzigde initiatief bevat nadere bijzonderheden over het onderwerp, de doelstellingen en de achtergrond van het initiatief. Daarin wordt uitgelegd dat de Unie "in de loop der jaren gemeenschappelijke standpunten heeft ingenomen over innovatieve benaderingen van een drugsbeleid waarbij de mensenrechten centraal staan" en dat verschillende lidstaten "ingrijpende wijzigingen in hun nationale beleid hebben nagestreefd op het gebied van niet-medicinaal en niet-wetenschappelijk gebruik van cannabis". In de bijlage wordt verwezen naar Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad ([2]), dat volgens de organisatoren "niet meer in overeenstemming is met de meest recente ontwikkelingen op het gebied van drugsbestrijding en niet strookt met recente internationale en nationale aanbevelingen", waaronder de aanbevelingen in een verslag van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten uit 2023. Ook wordt in de bijlage verwezen naar de Europese drugsstrategie en opgemerkt dat het "uitblijven van aanzienlijke vooruitgang bij de beperking van illegale verdovende middelen in heel Europa vraagt om een radicale heroverweging van de huidige aanpak, die de vraag naar en het aanbod van drugs al tientallen jaren niet heeft kunnen terugdringen".

(9) Uit de eerste doelstelling van het gewijzigde initiatief maakt de Commissie op dat de groep organisatoren haar verzoekt een trans-Europese burgervergadering of een soortgelijke bijeenkomst te organiseren om het cannabisbeleid in bredere zin te bespreken. De organisatoren vragen niet om een voorstel van de Commissie voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen.

(10) Artikel 11, lid 4, van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 1 van Verordening (EU) 2019/788 verlenen burgers van de Unie het recht om de Commissie te verzoeken binnen het kader van haar bevoegdheden een passend voorstel in te dienen met betrekking tot een aangelegenheid waarvan deze burgers vinden dat een rechtshandeling van de Unie nodig is ter uitvoering van de Verdragen.

(11) Overeenkomstig artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt c), van Verordening (EU) 2019/788 moet de Commissie het initiatief registreren als "geen van de delen van het initiatief duidelijk buiten het kader valt van de bevoegdheden van de Commissie om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen".

(12) Wat de eerste doelstelling van het gewijzigde initiatief betreft, concludeert de Commissie dat deze niet voldoet aan de wettelijke vereiste van artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt c), van Verordening (EU) 2019/788, aangezien de Commissie niet wordt verzocht een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen.

(13) Wat de tweede doelstelling van het gewijzigde initiatief betreft, biedt artikel 168, lid 6, VWEU de Commissie de mogelijkheid een aanbeveling van de Raad voor te stellen met het oog op de doelstellingen van artikel 168 VWEU met betrekking tot de volksgezondheid. In een dergelijke aanbeveling zou de lidstaten kunnen worden verzocht om: a) "de toegang tot medicinale cannabis te bevorderen op basis van wetenschappelijk bewijs en de ervaringen van patiënten" en b) "patiënten toe te staan cannabis en alle derivaten daarvan die voor therapeutisch gebruik zijn voorgeschreven, in de hele EU te vervoeren, zodat het recht op gezondheid volledig kan worden uitgeoefend", zolang dit zich in beide gevallen beperkt tot legaal gebruik van cannabis. Artikel 168 VWEU biedt echter geen rechtsgrondslag voor maatregelen die de wetgeving van de lidstaten op dit gebied harmoniseren.

(14) Wat de derde doelstelling van het gewijzigde initiatief betreft, zouden artikel 173, lid 3, artikel 182, lid 1, artikel 183 en artikel 188, tweede alinea, VWEU de Commissie in beginsel de mogelijkheid bieden een rechtshandeling van de Unie voor te stellen om middelen voor onderzoek toe te wijzen.

(15) Het voorgestelde burgerinitiatief wordt daarom gedeeltelijk geregistreerd, met betrekking tot de tweede en derde doelstelling, overeenkomstig artikel 6, lid 4, derde alinea, punt b), van Verordening (EU) 2019/788, aangezien alleen die delen van het initiatief niet duidelijk buiten het kader van de bevoegdheden van de Commissie vallen om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen.

([2]) Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad van 25 oktober 2004 betreffende de vaststelling van minimumvoorschriften met betrekking tot de bestanddelen van strafbare feiten en met betrekking tot straffen op het gebied van de illegale drugshandel (PB L 335 van 11.11.2004, blz. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/oj).

(16) Deze conclusie doet geen afbreuk aan de beoordeling of in dit geval voldaan is aan de concrete materiële voorwaarden voor optreden van de Commissie, met inbegrip van naleving van het evenredigheidsbeginsel en het subsidiariteitsbeginsel en de verenigbaarheid met de grondrechten.

(17) De groep organisatoren heeft het nodige bewijs verstrekt dat zij aan de vereisten van artikel 5, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2019/788 voldoet en heeft de contactpersonen aangewezen overeenkomstig artikel 5, lid 3, eerste alinea, van die verordening.

(18) Het initiatief is niet kennelijk beledigend, lichtzinnig of ergerlijk en druist niet kennelijk in tegen de in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie vastgelegde waarden van de Unie, noch tegen de in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie vervatte rechten.

(19) Het initiatief "European Cannabis Initiative" moet daarom gedeeltelijk worden geregistreerd, met betrekking tot de tweede en derde doelstelling. Steunbetuigingen voor dit initiatief kunnen dus slechts voor deze twee doelstellingen worden verzameld.

(20) De conclusie dat aan de voorwaarden voor gedeeltelijke registratie krachtens artikel 6, lid 4, derde alinea, punt b), van Verordening (EU) 2019/788 is voldaan, impliceert geenszins dat de Commissie de feitelijke juistheid van de inhoud van het geregistreerde deel van het initiatief bevestigt; deze is de uitsluitende verantwoordelijkheid van de groep organisatoren van het initiatief. De inhoud van het geregistreerde deel van het initiatief geeft alleen de standpunten weer van de groep organisatoren en kan in geen geval worden opgevat als een weergave van de standpunten van de Commissie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

*Artikel 1*

1. Het Europees burgerinitiatief "European Cannabis Initiative" wordt gedeeltelijk geregistreerd.

2. Er kunnen steunbetuigingen voor de tweede en de derde doelstelling van dit burgerinitiatief worden verzameld, met dien verstande dat daarmee voorstellen van de Commissie worden beoogd voor rechtshandelingen van de Unie ter uitvoering van de Verdragen om:

a) de toegang tot medische cannabis te bevorderen op basis van wetenschappelijk bewijs en de ervaringen van patiënten, en patiënten toe te staan cannabis en alle derivaten daarvan die voor therapeutisch gebruik zijn voorgeschreven, in de hele Unie te vervoeren, zodat het recht op gezondheid volledig kan worden uitgeoefend;

b) de nodige middelen toe te wijzen voor onderzoek naar cannabis voor therapeutische doeleinden.

*Artikel 2*

Dit besluit is gericht tot de groep organisatoren van het burgerinitiatief "European Cannabis Initiative", vertegenwoordigd door Francesca CAPUOZZO en Georg WURTH, die als contactpersonen optreden.

Gedaan te Straatsburg, 6 februari 2024.

*Voor de Commissie*
Věra JOUROVÁ
*Vicevoorzitter*